

ترازدی یک جریان

مرضیه فلاحی

اشاره:

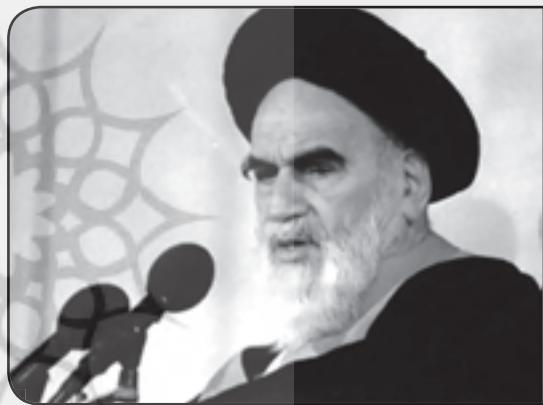
شش سال پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، دانشجویان مسلمان مقیم آمریکا و کانادا، پیامی از امام خمینی دریافت می‌کنند که پرواضح نشان از تشویش خاطر و دغدغه‌مندی ایشان دارد: «مباداً قرآن مقدس و آئین نجات بخش اسلام را با مکتب‌های غلط و منحرف کننده‌ای که از فکر بشر تراوosh کرده است، خلط نمایید.» ۱ اما... آن گاه که آموزه‌های وحیانی قدر ناشناخته به فراموشی سپرده شود و «انسان» و انگاره‌های ناقص و تضمینی اش گاه تا مقام الوهیت قدس باید، نه تنها باز پس زدن و از گوش به در کردن سخنان رهبری، بلکه خلط اندیشه‌های مارکسیستی، لیبرالیستی، اگزیستانسیالیستی و دیگر ایسم‌های زاییده شده در دامان ناپاک غرب با آموزه‌های دینی، آن هم توسط جریان‌های فکری همسود در داخل و به راه اندامختن موجی از «تفکرات التقاطی» در میان اعزاب و انجمن‌های سیاسی؛ از بیامدهای طبیعی و قابل پیش‌بینی آن خواهد بود. این قلم بر آن است تا با قطب‌گردی بیست و نه ساله به آنچه که در ایران ۱۳۶۰ به وقوع پیوسته است، چهره سازمان یافته‌تری از «عقیده التقاطی تاریخ تحزب ایران» را در جماعت «مجاهدین» ایران! به تصویر کشد؛ جریان مسمومی که هر چند با انتشار پسماندهای گندیده‌اش، هر از گاهی اندیشه‌های آزاده جهان را به تهوع وامی دارد، اما سالیانی است که به دست اراده ملتی هوشمند و بصیر در زباله‌دان تاریخ به گور سپرده شده است.

موقع گیری منفی امام خمینی در برابر ایدئولوژی، راهبرد جنگ مسلحه و ماهیت سازمان مجاهدین، آن هم در شرایطی که برخی از روحاویون و بزرگان دینی و سیاسی چون ایالت الله طالقانی، هاشمی رفسنجانی، دعاوی و ...، با تمجید و توجیه مبارزات گروهی از جوانان «مسلمان»، تحصیل کرده، فداکار، مؤمن، پاک، منعبد، آشنا به معارف اسلام و جهان بینی اسلام، صد در صد مذهبی و خالی از نقاط ضعف در برابر نظام پهلوی، به سازمان کمکهای مالی می کردند، همگان را متحریر کرد؛ اما چندی نگذشت که ژرفاندیشی رهبر کبیر انقلاب به بار نشست و پرده از چهره نفاق فرزندان ناقص الخلة جماعت ملی گرا کنار رفت.

اعدام بینان گذاران سازمان به ویژه «محمد حنفی نژاد»، تئوریسین اصلی سازمان، به جرم فعالیت علیه رژیم و به دنبال ماجراجی بمبکاری در کارخانه صنایع الکتریکی تهران در سال ۱۳۵۱، جرفه بازنگری و تغییر ایدئولوژیک را که از همان ابتدای تأسیس سازمان با مطلعه کتب التقاطی اسلام - مارکسیسم، زیر خاکستر اندیشه سران مجاهدین خفته بود، در میان کادر رهبری جدید به ویژه «نقی شهرام» شعلهور ساخت. دو سال بازاندیشی ایدئولوژیکی با مطالعه عمیق در «جنس انتقلابی لائوس، حمامه پیروزمند توده ویتنام، پیروزی رزمی کوبا، رویش ستیزه های انقلابی در آمریکای لاتین، دامن گرفتن ستیزه های ضد استعماری در آفریقا، بالا گرفتن زبانهای انقلاب در سراسر هند و چین، رخدادهای شورانگیز و ضد استعماری خاور میانه عربی و اعتراضات قهرآمیز و مسلحه در سراسر پهنه جهانی» و متأثر از جنبش های مارکسیستی معاصر، مجاهدین را پس از چهار سال مبارزه مسلحه علیه حکومت طاغوت با رویکرد «اسلامی گری انقلابی» و «ده سال زندگی مخفیانه به این نتیجه رساند که «پیراهن پوشیده اسلام را از هر کجا و صله علمی زدیم، از جای دیگر پاره شد.»؛ چرا که «اسلام ایدئولوژی طبقه متوسط است، ولی مارکسیسم، ایدئولوژی رستگاری و رهایی طبقه کارگر».⁶

با اشکار شدن ردیابی نظریه های التقاطی در اندیشه های سران مجاهد و سرانجام اعلام رسمی چرخش ۱۸۰ درجه ای به تا آن درجه که پذیرش ایدئولوژی «مارکسیسم - لنینیسم» است و تا آن زمان تحت عنوان «علم بارزه» مورد توجه بود و محو آموزه های وحیانی اسلام! در سال ۱۳۵۴، سازمان به جای اول باز می گردد! سازمان در مسیری گام نهاد که بیش تر امام خمینی به روشنگری و تبیین آن پرداخته بود: «من از مجموع اظهارات و نوشت های ایشان به این نتیجه رسیدم که این جمعیت به اسلام اعتقاد ندارد، لیکن چون می داند که در کشوری مانند ایران که بیش از هزار سال است اسلام در رگ و پی این ملت ریشه دواینده است جز یا نام اسلام نمی توان پیشرفت کرد، لذا اسلام را ملعوبه کرده اند. بالای نوشتہ خود نام خدارامی گذارند، لیکن دلیل آن همان حرفها و بافت های مارکسیست ها و مادیون است. این فکر در من فقط در حد یک گمان بود، لیکن هر چه گذشت و نوشت های ایشان بیشتر منتشر شد، این گمان در من بیشتر تقویت شد. البته من نمی خواهم بگویم همه

«شما نمی توانید قیام مسلحه بکنید؛ بی خود خودتان را به باد ندهید.» این تنها پاسخی بود که نمایندگان «مجاهدین خلق» از امام خمینی می شنیدند. رهبران مجاهدین با آکاهی از نفوذ امام قیصر در دل انقلابیون و مردم مبارز ایران، به خوبی دریافته بودند که برای به دست گرفتن پایگاه های مردمی و رخنه در میان توده های ملت، باید امام قیصر را به پشتیبانی از برنامه های سازمان واداشت. این بود که در سال ۱۳۵۱، «تراب حق شناس» و «حسین روحاوی» به نمایندگی از سوی سازمان، به نصف اشرف می روند تا ضمن ملاقات با امام قیصر، با تشریح استراتژی و راهبرد مبارزاتی جدید سازمان، یعنی «جنگ چریکی پا مسلحه شهری» برای ساقط کردن رژیم شاهنشاهی، از ایشان تأییدیه ای بگیرند. اما پاسخ و اتمام

حجت امام قیصر که بر مبارزه مسالمت آمیز تأکید داشت، همان بود: «من گوش کردم به حرف های این ها که ببینیم این ها چه می گویند. تمام حرف هاشان هم از قرآن بود و از نهج البلاغه ... این آمده بود که من را بازی بدهد؛ من همراهی کنم با ایشان. من هیچ راجع به این ها حرف نزدم، همه اش را گوش کردم. فقط یک کلمه را که گفت ما می خواهیم قیام مسلحه بکنیم، گفتم نه، شما نمی توانید قیام مسلحه بکنید؛ بی خود خودتان را به باد ندهید!»

امام خمینی قیصر پس از دیدار نمایندگان سازمان مجاهدین خلق با ایشان: «من گوش کردم به حرف های این ها که ببینیم این ها چه می گویند. تمام حرف هاشان هم از قرآن بود و از نهج البلاغه ... این آمده بود که من را بازی بدهد؛ من همراهی کنم با ایشان. من هیچ راجع به این ها حرف نزدم، همه اش را گوش کردم.»

مجید شریف واقعی

مرتضی صمدیه لباف

دیدار مسعود رجوی و موسی خیابانی با امام خمینی

رهبران مجاهدین با آگاهی از نفوذ امام در دل انقلابیون و مردم مبارز ایران، به خوبی دریافتند که برای به دست گرفتن پایگاههای مردمی و رخنه در میان توده‌های ملت، باید امام رئیس را به پشتیبانی از برنامه‌های سازمان واداشت.

اعدام بنیان‌گذاران سازمان به ویژه «محمد حنیف‌نژاد»، تئوریسین اصلی سازمان، به جرم فعالیت علیه رئیس جرقه بازنگری و تغییر ایدئولوژیک را در میان کادر رهبری جدید به ویژه «تقی شهرام» شعله‌ور ساخت.

سران سازمان مجاهدین خلق بر این باور بودند که چرا «اسلام ایدئولوژی طبقه متوسط است، ولی مارکسیسم، ایدئولوژی رستگاری و رهایی طبقه کارگر».

آن‌ها بی که با این جمعیت هستند این جوری‌اند. ممکن است در میان آن‌ها افرادی باشند که واقعاً به اسلام اعتقاد داشته باشند و چه بسا افرادی که فریب آن‌ها را خورده باشند، لیکن اساس تشکیلات این جمعیت روی اعتقاد به اسلام نیست.^۷

این تحول ارتادادی از یک سو به انتزجار و قطع حمایت روحانیت و مردم متدين از مجاهدین انجامید و از دیگر سو شستت فکری و شکاف عمیقی را میان اعضای سازمان پدید آورد. مخالفان مشی جدید، به مبارزه با انحرافات مذهبی به وجود آمده در سازمان برخاستند و همزمان تصفیه‌های خونین درون سازمانی شروع شد. در همین راستا حدود نیمی از افرادی که مخالف جریان التقاط اسلام و مارکسیسم بودند، به جوخته اعدام سپرده شدند. شهادت «مجید شریف واقعی» و «مرتضی صمدیه لباف» از اعضای تصفیه‌ها سازمان، به دست ایده‌پردازان تغییر مکتب، از ثمرات همین تصفیه‌ها بود. گروهی از همان موافقان تغییر، از جمله «مسعود رجوی» با حفظ اصول التقاطی خود، تغییر دادن ایدئولوژی سازمان را توسط «تقی شهرام» یک جریان «اپورتونستی چپ‌نما» می‌دانستند که بنه «این جریان چپ‌نما هیچ گونه تغییری در تضاد اصلی آن‌ها ایجاد نمی‌کند و دشمن اصلی آن‌ها همان رژیم (جمهوری اسلامی ایران) و حامیان امپریالیست آن‌ها می‌باشد».⁸

هدف رجوی از انشعاب سازمان به دو گروه «ال تقاطیون» و «ال مارکسیست‌ها»، آن هم از طریق اظهار منافقانه به فاصله گرفتن از مارکسیسم و روی آوردن به تفکرات اسلامی و بازگشت به اهداف اولیه سازمان، چیزی نبود جز تحمیل رهبری خود بر مجاهدین و کسب قدرت. «تقی شهرام در دادگاه این گروه رامتهم به نفاق می‌کرد و می‌گفت آن‌ها در واقع منافقند، چرا که در باطن مارکسیست هستند، اما در ظاهر ابراز اسلام می‌کنند».⁹ در سال ۱۳۵۶ «لطفالله میشمی» از دیگر رهبران سازمان در پی ایجاد و تشدید اختلافات فکری با رجوی، از سازمان جدا شد و تشکیلاتی با نام «نهضت مجاهدین خلق» تأسیس کرد. این در گیری‌های بنیادین اعضای سازمان در گزینش رهبری، مشی چریکی، ایدئولوژی و ... سرانجام در سال ۱۳۵۷ به انشعاب سازمان به سه گروه «پیکار»، «آرمان» و «نبرد» انجامید.

انقلاب اسلامی و «مجاهدین»
همزمان با اوج گیری درگیری‌های انقلابی مردم و پیروزی نهضت اسلامی ایران سازمان مجاهدین که پس از ازادی زندانیان سیاسی با محوریت «مسعود رجوی» و «موسی خیابانی» و با حفظ مواضع التقاطی و ظاهر اسلامی خود، شروع به سازماندهی کرده بودند، برای گشودن گره کوری که این انقلاب به دور اندیشه‌های التقاطی و مشی منافقانه سازمان تنبیه بود، با سیچ هسته‌های فکری خود در خانه‌های تیمی، به برنامه‌ریزی علیه مکتب انقلابی امام رئیس و به دست گرفتن زمام حکومت، پرداختند. آن‌ها «هیچ بجهه‌ای برای این کار نداشتند، جز این که بگویند بالرجوع در افتاده‌اند».¹⁰ مسعود رجوی که مسئله اساسی ارجاع را همان مسئله «قدرت سیاسی»

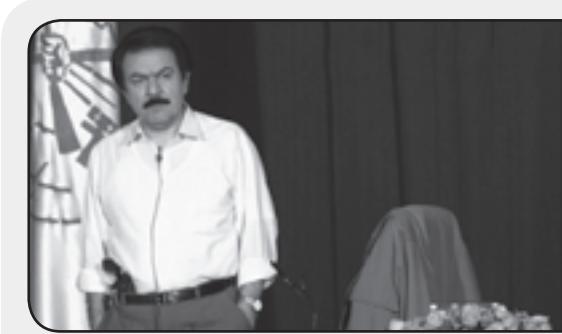
می‌دانست، بر این باور بود که «در جامعه باید یک جریان ضد ارتقای - ضد انقلاب اسلامی - به راه انداخته و ... قبل از منافع گروهها و سازمان در این مرحله، منافع جریان ضد ارتقای مهمن است و در همین رابطه روزنامه و چاپ و همه چیز بر خودمان مقدم است.»^{۱۱}

از این رو برازگ جلوه دادن خطر ارتقای انقلاب اسلامی! به مقابله با کلیت نظام برآمده از حواست ملت ایران، به پا خاستند. مجاهدین با بهره‌گیری از هرج و مرج روزهای اول انقلاب و شور و هیجانات مردم، «جنش ملی مجاهدین» را بنیان نهاده و به جمع‌آوری سلاح از پادگان‌ها و جذب جوانان و توده‌های مردمی، مبادرت ورزیدند. در تمامی این مدت، سازمان مذبوحانه می‌کوشید تا خود را همگام و همساز با انقلاب نشان دهد تا آن جا که تصویر امام قیصر را به عنوان پدر و رهبری مجاهد و سازش‌ناپذیر در کنار ارم سازمان قرار داده بود.

آخرین حریه نفاق‌گونه مجاهدین، قرار گرفتن زیر چتر حمایتی لیبرال‌ها و ائتلاف یک جبهه مخالف با خط و دیدگاه‌های مکتبی امام قیصر از گروهک راست تا چپ، جبهه ملی، پیکار ... بود. رجوی برای توجیه چرایی سازش با لیبرال‌ها و به ویژه شخص «بنی صدر» در پاسخ به اعتراض رفقاء مارکسیست خود، به این سخن لینین تمسک می‌جویید: «از هر امکانی هر قدر هم که کوچک باشد، برای به دست اوردن متفق توده‌ای حتی موقت، مردد، ناپایدار، غیر قابل اعتماد و مشروط حتماً و با نهایت دقت و مواضع و احتیاط ماهرانه استفاده شود.»^{۱۲}

پر واضح است که هدف اصلی رجوی از اتحاد سیاسی با جریان لیبرال، استفاده ابزارگونه از موقعیت ویژه بنی صدر در فرماندهی کل قوای نظام، برای تحقق آرمان‌های ضد اسلامی - انقلابی سازمان و کسب قدرت بوده است. هر چند که سرانجام این سازش نشان داد که برخلاف تصور مجاهدین، لیبرال‌ها برندۀ این بازی سیاسی بودند. مجاهدین که جنگ تحملی، ریاست جمهوری و فرماندهی کل قوای بنی صدر و قرار گرفتن او در رأس جریان ضد ارتقای را برگ برندۀ‌ای در دستان خود می‌دیدند، با سوء استفاده از سکوت مصلحت‌اندیشانه امام خمینی قیصر، مخالفت خود را بر هم‌بُری ایشان از طریق هدایت آشوب‌های منطقه‌ای، تظاهرات و فعالیت‌های غیر قانونی و ترورهای کور، برای تشدید تضاد درونی حکومت و ایجاد اختلاف در صفوف فشرده امت انقلابی و به دست اوردن زمینه‌های حمایت مردمی، آشکار ساختند.

یک روز پس از ماجراجی ضرب و شتم امت انقلابی به فرمان بنی صدر و صحنه‌گردانی مجاهدین در ۱۴ اسفند ۱۳۵۹، امام برای اتمام حجت و نجات بنی صدر از دام مجاهدین و بازگرداندن او به مسیر اصلاح و هدایت، طی یک بیانیه ده ماده‌ای بر فرماندهی کل قوای او، صحنه می‌گذارند، اما بنی صدر و مجاهدین که اتمام حجت‌های امام قیصر را بر ضعف رهبری ایشان و عقب‌نشیبی از مواضع انقلابی خود تعییر می‌کردند، به هشدارهای پدرانه امام قیصر وقوعی نهادند. رهبر کبیر انقلاب نیز آخرین اخطار را به همه

تصویری از مسعود رجوی و ابوالحسن بنی صدر

مجاهدین با بهره‌گیری از هرج و مرج روزهای اول انقلاب و شور و هیجانات مردم، «جنش ملی مجاهدین» را بنیان نهاده و به جمع‌آوری سلاح از پادگان‌ها و جذب جوانان و توده‌های مردمی، مبادرت ورزیدند.

پر واضح است که هدف اصلی رجوی از اتحاد سیاسی با جریان لیبرال، استفاده ابزارگونه از موقعیت ویژه بنی صدر در فرماندهی کل قوای نظام، برای تحقق آرمان‌های ضد اسلامی انقلابی سازمان و کسب قدرت بوده است.

امام خمینی قیصر: امروز چون گذشته همه بدختی‌های مسلمانان از تفرقه و عدم اجتماع در زیر پرچم پرافتخار اسلام است.

امام خمینی: ... اسلام را ملعنه کرده‌اند. بالای نوشته خود نام خدا را می‌گذارند، لیکن ذیل آن همان حرفها و بافت‌های مارکسیست‌ها و مادیون است. این فکر در من فقط در حد یک گمان بود، لیکن هرچه گذشت و نوشته‌هایشان بیشتر منتشر شد، این گمان در من بیشتر تقویت شد.

هدف رجوی از انشاعاب سازمان به دو گروه «التقاطيون» و «مارکسیست‌ها»، آن هم از طریق اظهار منافقانه به فاصله گرفتن از مارکسیسم و روی آوردن به تفکرات اسلامی چیزی نبود جز تحمیل رهبری خود بر مجاهدین و کسب قدرت.

درگیری‌های بنیادین اعضاي سازمان در گزینش رهبری، مشی چریکی، ایدئولوژی و ... سرانجام در سال ۱۳۵۷ به انشاعاب سازمان به سه گروه «پیکار»، «آرمان» و «نبرد» انجامید.

گروهک‌های ضد انقلاب دادند: «من قبل‌اهم گفته بودم که اگر من احساس خطر بکنم، آن چیزی را که به شما داده‌ام، پس می‌گیرم»^{۲۳} پس از عزل بنی صدر از ریاست جمهوری و ناکامی در برابر هوشمندی امام **قیصر** مجاهدین که عقبه‌حایاتی خود را بر باد رفته می‌دیدند، در ۳۰ خرداد ۱۳۶۰ با انتشار اعلامیه «جنگ تمام عیار با جمهوری اسلامی» و ورود به فاز «تerror و ایجاد رعب و وحشت و نبردهای مسلحانه» در مقابل جمهوری اسلامی و ملت ایران ایستادند. رجوى طرفداران خود را به شورش نظامی عليه جمهوری اسلامی فرا خواند. عصر همان روز نیروهای وفادار به سازمان با سلاح گرم و سرد به خیابان‌ها ریختند و با اتش زدن خیابان‌ها، اموال و اماکن دولتی و حمله و حشیانه به مردم بی‌گناه کوچه و بیزار، جمعی را کشته و تعدادی را مجروح کردند.

جالب آنکه همین مجاهدین، پیش‌تر در سال ۱۳۵۸، از انجام این گونه اعمال سبعاهن و جنگ مسلحانه «چریک‌های فدائی خلق» و «شاخه پیکار» در به خاک و خون کشیدن مردم انقلابی ترکمن صحرا، براثت جسته و آن را «بی‌توجهی به دام از پیش پهنه شده لیبرالیست‌ها و مرتजعین محلی»^{۲۴} می‌دانستند.

به این ترتیب تابستان داغ سال ۱۳۶۰، دهه خونین جنایتها و خیانت‌های گروهک رجوى، با تشنج افرینی در شهرها، ایجاد اغتشاشات و درگیری‌های همه روزه خیابانی، ضرب و شتم مردم بی‌گناه و موج ترورهای گسترده سازمان با پشتیبانی رادیوهای واپسیه به امپریالیسم، فرار سید.

برنامه بعدی سازمان یعنی نبرد ایدئولوژیک با نظام و رهبران جمهوری اسلامی، با نفوذ نیروهای مجاهد چون کلاهی، کشمیری، قدیری و ... در بالاترین رده‌های سازمان‌ها و نهادهای انقلابی اغاز شد. نخستین ضربه هولناک سازمان در ششم تیرماه ۱۳۶۰ با انفجار بمی در مسجد اباذر تهران و سوء قصد به جان «آیت الله خامنه‌ای»، امام جمعه وقت تهران و سپس در فردای همان روز، یعنی هفتم تیر با انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی و به شهادت رسیدن ۷۲ تن از مسئولان عالی رتبه کشور از جمله «دکتر سید محمد حسین بهشتی»، رئیس دیوان عالی کشور، بر پیکره نظام نوپای جمهوری اسلامی وارد آمد. دو ماه بعد در هشتم شهریور، «محمدعلی رجایی»، رئیس جمهور و «محمدجواد باهنر» نخست وزیر وقت، بر اثر انفجار بمب مجاهدین در محل دفتر نخست وزیری به شهادت رسیدند.

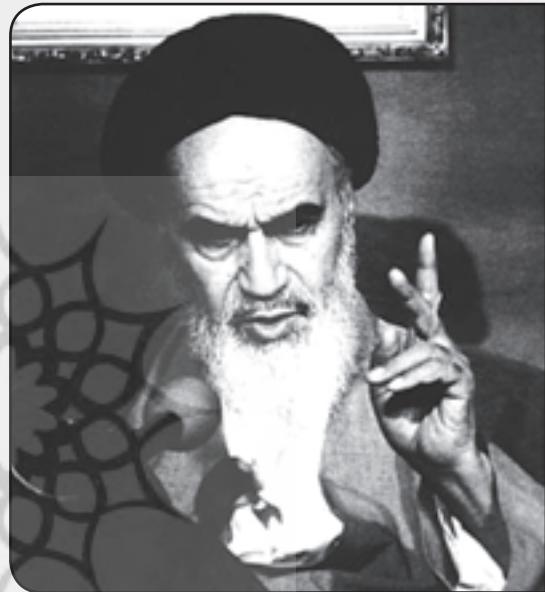
انفجار دفتر دادستانی، تبرور شخصیت‌های بر جسته و بی‌نظیر اسلام که جبران فقدانشان نیازمند سال‌ها مجاهدت خستگی ناپذیر علمی و معنوی است، همچون آیت الله قدوسی، مدنی، دستغیب، هاشمی نژاد و اعمال فجیع و ددمنشانه‌ای چون به اتش کشیدن کانکس نیروهای جهادگر و اتوسوس حامل مردم، قتل عام یک خانواده روزه‌دار بر سر سفره افطار، شکنجه و سوزاندن سه تن از پاسداران و ترور دست کم ۳۰۰ نفر از مردم ایران، تنها مشتی از خروار جنایت‌های قرون وسطایی سازمان در سال ۱۳۶۰ بوده است. بررسی تاریخچه عملکرد سازمان نشان می‌دهد که طی

تنها نظام را از پای درنیاورده، بلکه با افشاری چهره پلید سازمان، اراده ملت و امام امت را در گستاخ شیرازه سازمان مصمم تر کرده است. در حالی که تعداد زیادی از اعضای مجاهدین توسط نیروهای سپاه و کمیته دستگیر و کشته شدند، مسعود رجوی، ستر کرده جریان نفاق، پس از یک سال هدایت ترورهای وحشیانه و بمب گذاری های ناجوانمردانه در ایران، به همراه بنی صدر خانم به فرانسه گریخت و برای به زانو در اوردن نظام جمهوری اسلامی ایران، با سران استکبار پیمان برادری بست.

امام روح الله ق به ملت هوشمند و همیشه بیدار «ایران» فرمودند: «اینان می کردن، ضمن «مناقفی» نامیدن سازمان مجاهدین خلق، در خطابی هشدار گونه به ملت هوشمند و همیشه بیدار «ایران» کردند، اکنون معلوم که از امپریالیسم انتقاد سرخختانه منافق گونه می کردن، آنچه چهره کریمی است و امروز به خوبی شد که چهره واقعی آنان چه چهره کریمی است و امروز به خوبی روشن است که اینان به دامان امپریالیست ها پناهنده و با کمک آنان به توطئه علیه جمهوری اسلامی برخاسته اند و با شایعه سازی و دروغ پردازی می خواهند جوانان معصوم را به دام بکشند و با استفاده از خون مظلومان، امر اربابانشان را اجرا کنند. شما دولتان بر حسب وجدان و شرع مطهر موظفید هر قدر می توانید جرایم ایشان را فاش کنید و نکذارید جوانان که ذخایر ملت اند، در دام آن ها افتند و شما بدانید که اگر ما در تحت لوای اسلام و پرچم توحید باشیم، از آسیب دشمنان مصون خواهیم بود. امروز چون گذشته همه بدینه های مسلمانان از تفرقه و عدم اجتماع در زیر پرچم پر افتخار اسلام است.^{۱۵}

سال های دهه ۶۰، چندین هزار نفر بر اثر اقدامات تروریستی گروهک مجاهدین جان باختند که بیش از نیمی از آن ها مردم عادی بودند.

تحلیل گران سازمان خیلی زود دریافتند که ورود به فاز نظامی، نه

پی‌نوشت‌ها:

۱. فاضل، جواد، نهج البلاغه، ج ۱۱، ۱۳۵۰، ص ۳۷۱.
۲. صحیفه نور، ج ۱۲، ۱۳۸۷، ص ۱۹۵.
۳. جعفریان، رسول، جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی - سیاسی ایران، ۱۳۸۷، ص ۵۵.
۴. همان، ص ۴۷۱.
۵. همان، ص ۱۵۱.
۶. روحانی، حمید، نهضت امام خمینی ق، ج ۳، ۱۳۷۲، ص ۴۹۹.
۷. جعفریان، همان.
۸. سازمان مجاهدین خلق، آموزش و تشریح اطلاعیه تعیین مواضع سازمان، ۱۳۵۸، ص ۹.
۹. جعفریان، همان، ۱۳۸۷، ص ۵۴۹.
۱۰. خامنه‌ای، سیدعلی، منافقین دشمنان حکومت اسلامی، ۱۳۶۰، ص ۳۶.
۱۱. منافقین خلق رو در روی خلق، بیانیه شماره ۲۱ دفتر سیاسی، ۱۳۶۰، ص ۱۸.
۱۲. همان، ص ۱۷.
۱۳. صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۳۰.
۱۴. مجموعه اعلامیه‌های سیاسی مجاهدین خلق، ج ۱، ص ۱۰۳.
۱۵. صحیفه نور، ج ۱۶، ص ۱۶۲.

پس از عزل بنی‌صدر از ریاست جمهوری و
ناکامی در برابر هوشمندی امام ق، مجاهدین در ۳۵ خرداد ۱۳۶۵ با انتشار اعلامیه «جنگ تمام عیار با جمهوری اسلامی» و ورود به فاز «ترور و ایجاد رعب و وحشت و نبردهای مسلحانه» در مقابل جمهوری اسلامی و ملت ایران ایستادند.

بررسی تاریخچه عملکرد سازمان نشان می‌دهد که طی سال‌های دهه ۶۰، چندین هزار نفر بر اثر اقدامات تروریستی گروهک مجاهدین جان باختند که بیش از نیمی از آن ها مردم عادی بودند.